

S Bilişim Danışmanlık

Türkiye'de SİYASİ İSTİKRAR

2022 Ağustos Aylık Rapor

Siyasi İstikrar İndeksi (Sİİ) Ağustos Raporu Referans: 12188

Özet ve Değerlendirme

Sİİ Ağustos'ta düşmüştür; **37.383**'den **36.978**'e. “Bürokratik Kapasite ve Tam Kullanımı”, “Hükümet Kurulum ve İşleyiş” ve “Temel Meşruiyet ve Yönetim Normlarının Kararlılığı” alt sektör indekslerindeki düşüşler şiddetlidir.

2 / 5

“Temel Meşruiyet ve Yönetim Normlarının Kararlılığı” alt sektör indeksi sert gerilemiştir. Gerileme başlıca nedeni; kalıp-sistemik hale gelme nedeniyle iktidar ve iktidar iktisadi network birlikteliğinin hukuk devletini birarada reddi, ağır hukuksuzluk olma ötesinde kamu kudretini paylaşma ve yozlaştırma olarak klâse edilecektir. Ak Parti-Erdoğan, kamu kudretini FETÖ ve PKK'dan sonra iktidar iktisadi networklarıyla da üçüncü kez paylaştığı, kamu kudretini üçüncü kez sistemli olarak araçsallaştırdığından, içinde bulunulan dönem, kaideli milli devleti ağır tahrip edici üçüncü faz olarak izlemeye alınmıştır.

“Parlamento Desteği ve Yapısı” alt sektör indeksi hafif gerilemiştir. Gerileme başlıca nedenleri; AYM’ce iptal edilen kanun/maddelerle Parlamento kurumsallığını tahrip eden münferit gelişmelerdir (Taşkesenlioğlu, Enginyurt).

“Hükümet Kurulum ve İşleyiş” alt sektör indeksi çok düşük düzeyde olmasına rağmen gerilemeye devam etmiştir. Gerileme başlıca nedenleri, Rusya’dan Suud’a, kripto para platformlarından bankalara dek hemen her yönde ülke finansal işleyişinin ağır riskli olduğu, “fay hattında gezindiği” netlik kazanmış, eller tetiktedir. 66. Hükümet, her ne kadar özgüvenli görünse de, realite, budur. 66. Hükümet, şirketlere dönük defalarca vergi ve kredi ödeme yapılandırma/ötelemelerden sonra hane halklarına da doğrudan borç silmek, ötelemek durumunda kalmıştır. Bu aslında ekonomik teknik iflasın maddileşmesidir. Bankaların ve reel sektör büyük şirketlerinin enflasyon muhasebesine geçip geçmeyecekleri, bankaların sendikasyon yenileme yüzdeleri 66. Hükümet’in makroekonomik politikalarını esastan sarsıcı, önemle izlemededir. Rusya’nın 12-20 milyar USD mali desteği, SOCAR ve GAZPROM’la gaz sözleşme yenileme iddiaları olumlu izlenmiştir.

“Siyasa Uygulama ve Yönetişim” alt sektör indeksi gerilemiştir. Gerileme başlıca nedenleri; mesaj düzeninden en ufak düzelme yok, devlet usul ve imkânları kötücül kullanılmaktadır. Kamuoyunu yumuşatmak ve yeniden kazanmak için iktidar girişimleri ya başarısız olmakta ya da ters

teperək zıddına hizmet edebilmektedir. İktidar, destek bileşimini daha çeşitli ve esnek kılmak istemekte, başaramamaktadır. Ege ve Doğu Akdeniz’de Yunanistan’a karşı TSK’nın genel işleyiş ve direktif düzeni sıkı-izlemeye alınmıştır.

“**Kurumlarla İlişkiler**” alt sektör indeksi çok hafif yükselmiştir. Yükseliş başlıca nedeni, II. parti S400 gelişidir. Ağustos en önemli gelişmesidir.

“**Dış Politik Aktörlerle İlişkiler**” alt sektör indeksi yükselmiştir. Yükseliş başlıca nedenleri; Rusya’nın tarihi denebilecek mali yardım ve desteği önde gelendir. Diğeri yine Rusya kaynaklı, II. parti S400 teslimatıdır. Irak’ta iç çatışmalar, Suriye-Esad’da Türkiye ile açıktan çekişme eğilimleri, İsrail’in Suriye’de sadece İran hedeflerini vurmaya hassaslaşması, Yunanistan’la artan gerginlik izlenmiştir.

3 / 5

“**Bürokratik Kapasite ve Tam Kullanımı**” alt sektör indeksi hafif gerilemiştir. Gerileme başlıca nedenleri; TCMB, BDDK, borçlanma ve likidite tekniğiyle Hazine ve SPK “yoz” uygulamalarıdır.

“**Siyasi Şiddet**” alt sektör indeksi yükselmiştir. Covid-19 yitimleri ve terörle mücadelede kayıplara rağmen PKK’nın baskılanması, Suriye’de mevcut hareketlenme hatta sınır karakollarımıza saldırılarının engellenmesi, tatminkâr tepkimeler alt sektörü desteklemiştir.

“**Ekonomik İstikrar Faktörleri**” alt sektör indeksi gerilemiştir. Gerileme başlıca nedenleri; kamu finans bürokrasisinin politik sadakat görüntüsü altında ekonomik ve finansal işleyişi mayınlaması, politik takvim ve döngüye göre ağır tuzaklamasıdır. Kamu otoritesi düşük faiz örtüsü altında piyasa dolayısıyla sivil toplumu reddetmektedir. Kamu likiditesi ağır bozuk, enerji tedarik ve fiyatlamasını becerememektedir.

Siyasi istikrar Ağustos’ta siyasi istikrar hafif sert ölçüde düşmüştür. Siyasi iktidar ve başta finans bürokrasisi, ülke yönetmek ve istikrar üretmek suretiyle iktidarı yeniden kazanmak değil, iktidarı yapılandırmak suretiyle iktidarla yeniden eşleşme gayretindedir. Ülke finans ve ekonomisiyle dış politikası, sürüncemede dahi tutulmamakta, ikisi birlikte, müstakbel iktidarı yapılandırıcı *politik tuzakları* saklı yemlemede araçsallaştırılmaktadır. **Siyasi düzen ve takvim**, ebed müddet devletin barışçıl döngüsü değil, *şahsi* devletin çelik süngüsü addedilmektedir!

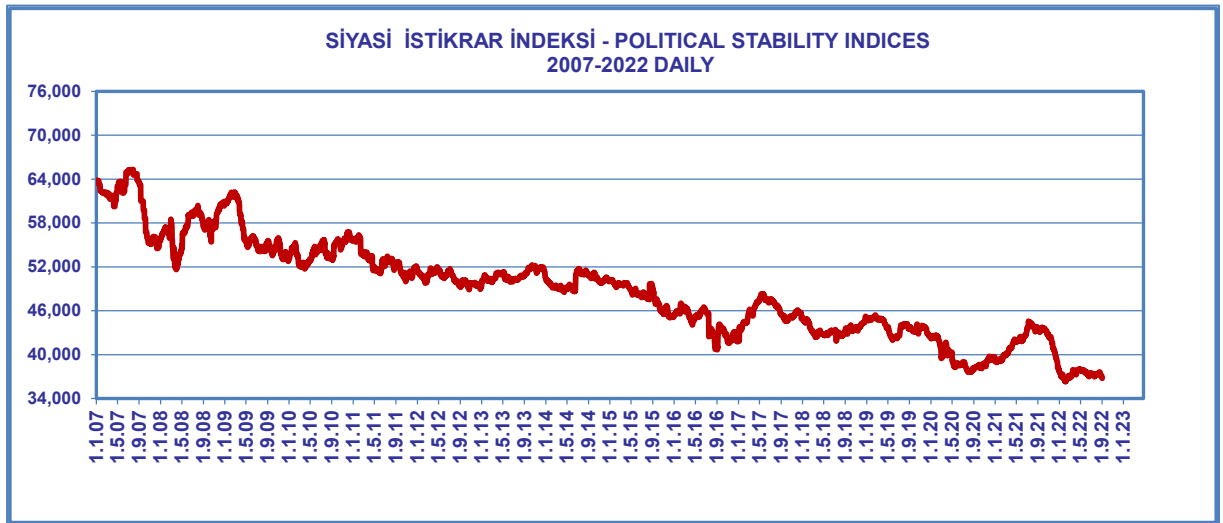
Alt Sektör Gelişmeler

	31.07.22	31.08.22	% Değişim / Difference
Siyasi İstikrar İndeksi (Sii) / Political Stability Index (PSI)	37.383	36.978	-1,08
Temel Meşruiyet ve Yönetim Normları / Basic Legitimacy And Governance Norms	3.695	3.564	-3,55
Parlamento Desteği ve Yapısı / Parliament Support and Structure	11.550	11.511	-0,34
Hükümet Kurulum ve İşleyişi / Government Forming and Operation	600	564	-6,00
Siyasa Uygulama ve Yönetişim / Political Efficiency and Governance	4.969	4.891	-1,57
Kurumlarla İlişkiler / Relations with Institutions	3.188	3.208	0,63
Dış Politik Aktörlerle İlişkiler / Relations with Foreign Political Actors	2.818	2.918	3,55
Bürokratik Kapasite ve Tam Kullanımı / Bureaucratic Capacity and Full Usage	1.652	1.489	-9,87
Siyasi Şiddet / Political Violence	4.411	4.536	2,83
Ekonomik İstikrar Faktörleri / Economical Stability Factors	4.500	4.296	-4,53

4 / 5

Veriler

Değerlendirmelerde izlek ve raporlamalarla birlikte **1.226** haber (**10.386**'dan **11.611**'e) ve yaklaşık **315** ekonomik veri kayıtlanmıştır. Haber ve verilerin kayıtlanma oranı yaklaşık **%1,9**'dur.

Sonuç

Ağustos'ta siyasi istikrar hafif sert ölçüde düşmüştür. Siyasi iktidar ve başta finans bürokrasisi, ülke yönetmek ve istikrar üretmek suretiyle iktidarı yeniden kazanmak değil, iktidarı yapılandırmak suretiyle iktidarla yeniden eşleşme gayretindedir. Ülke finans ve ekonomisiyle dış politikası, sürüncemede dahi tutulmamakta, ikisi birlikte, müstakbel iktidarı yapılandırıcı *politik tuzakları* saklı yemlemede araçsallaştırılmaktadır. **Siyasi düzen ve takvim**, ebed müddet devletin barışçıl döngüsü değil, *şahsi* devletin çelik süngüsü addedilmektedir!

5 / 5

Saygılarımızla,
S Bilişim Danışmanlık

Not: Ana Rapor 61 sayfadan oluşmaktadır.

“Bu raporun barındırdığı ya da dayandığı bilgiler yazarlarımızın doğru ve güvenilir olduğuna inandığı kaynaklardan alınmış ve akademik denetime tabi tutulmuştur. Bununla birlikte üçüncü şahıslardan alınan hiçbir bilginin doğruluğu ve tamlığı bağımsız olarak onaylanmamış buna dair bir garanti verilmemiştir. Rapordaki ifadeler geleceğe dair güncel beklentiler temin edebilir ve doğrudan güncel veya tarihi bir gerçeğe ilişkin olmayan herhangi bir beyan içerebilir. İşbu ifadeler bilinen / bilinmeyen riskler, tereddüt ve kapsamlı olarak belirtilmemiş başka faktörler içerebilir. Bu rapora katkıda bulunanlar sürekli değişen bir çevrede faaliyet gösterdiğinden devamlı yeni risklerin ortaya çıkması doğaldır. Okuyucu bu ifadelere aşırı bir güven sergileyerek yatırım ya da ticari bir işlem yapmalarını için uyarılmaktadır. Raporun hazırlanmasına katkıda bulunanlar yeni bir bilginin doğuracağı sonucu müteakiben hiçbir ifade üzerinde halka açık bir güncelleme yapma zorunluluğu taşımaz. Raporu yazarlar bu bilgilerin kullanımına bağlı doğacak hiçbir zarar yahut kayıptan hiçbir şekilde sorumlu tutulamazlar.” Tüm hakları saklıdır. Bu raporun hiçbir parçası fotokopi, kayıt, bilgi depolama ve yeniden kullanımı mümkün kılacak araç / sistem dâhil olmak üzere alıntı yapılamaz, yeniden yayımlanamaz.